

Trafikverkets ärendenummer

TRV 2020/86441

Motpartens ärendenummer

[Motpartens ärendenummer]

Dokumentdatum

2021-02-12

Avsiktsförklaring - Ny station i Värö, bandel 627, Väst kustbanan, Varbergs kommun

Denna avsiktsförklaring avser planläggningsprocessen och byggande för åtgärder och innefattar:	
☒	Medfinansiering från annan part till statlig infrastruktur
☐	Samfinansiering med olika statliga anslag/finansier
☐	Samverkan där respektive part äger sin anläggning och finansierar sin del
☐	Samverkan där annan part äger och finansierar sin anläggning och Trafikverket <ul style="list-style-type: none"> - bevakar genomförandet när anläggningen är i anslutning till statens anläggning, eller - får i uppdrag att genomföra åtgärden

Mellan nedanstående parter träffas härmed följande avsiktsförklaring.

§1 Parter

Trafikverket, region Väst, org.nr 202100-6297, 781 89 Borlänge, nedan **Trafikverket**.

Varbergs kommun, org.nr 212000-1249, 432 80 Varberg, nedan **Kommunen**.

Region Halland, org.nr 232100-0115, Box 517, 301 80 Halmstad, nedan **Regionen**.

Intill dess att avtal om medfinansiering träffats mellan berörda parter ska följande avsiktsförklaring gälla mellan parterna.

§2 Definitioner och begrepp

Följande definitioner och begrepp används i denna avsiktsförklaring:

AKJ: Anläggnings specifika Krav Järnväg, ett dokument som ska innehålla Trafikverkets trafikerings-, kapacitets- och funktionskrav ur drifts- och underhållsperspektiv samt beskriva hur objektet ska fungera i en given helhet.

Avstegsansökan: Avstegsansökan syftar till att Trafikverket via ett beslut ska kunna visa att alla åtgärder som inte följer planen för införande av ERTMS har ett godtagbart motiv för tänkt avvikelse. Beslutet utgör också krav på åtgärden som ska tillgodose om den genomförs.

ERTMS: Det nya signalsystemet är en förutsättning för höghastighetsjärnvägar och framtida automation. European Rail Traffic Management System (ERTMS) är ett EU-gemensamt signalsystem. Trafikverket ansvarar för införandet i Sverige.

FU: Funktionsutredning

Grundutförande: Den trafikala lösning som Trafikverket föreslår för att lösa en trafiksituation. Begreppet används i samband med medfinansiering från annan part till statlig infrastruktur.

Järnvägsplan: Fysisk plan med rättsverkan som regleras enligt lag om byggande av järnväg.

Signalutredning: En utredning med fokus på signalteknisk lösning samt hur/om denna lösning avviker från planen för införande av ERTMS och utgör underlag för avstegsansökan. Syftet är att få kontroll på investerings- och reinvesteringsåtgärder i signalanläggningen utanför den

Dokumentdatum
2021-02-12

nuvarande ERTMS-införandeplanen samt att dessa åtgärder styrs mot målet med moderna digitala signalsystem för både ATC och ERTMS.

Tillägg: De förbättringar/anpassningar som annan part föreslår för att lösa trafiksituationen utöver det som ingår i statens ansvar. Begreppet används i samband med medfinansiering från annan part till statlig infrastruktur.

Åtgärden: En ny station för resandeutbyte i Väröbacka med två sidoplattformar vid huvudspår och en plattformsförbindelse.

ÅVS: Åtgärdsvalsstudier. Arbetssätt som grundar sig på dialog med bland annat kommuner och regioner. Görs tidigt i planeringen för att få en helhetsbild och hitta hållbara förslag på åtgärder.

§3 Syfte och bakgrund

Avsiktsförklaringens syfte är att parterna ska verka för att nå en överenskommelse om ansvar och kostnader för genomförandet av aktuell åtgärd och, i förekommande fall, hur det framtida ansvaret för infrastrukturen ska fördelas.

Avsiktsförklaringen avser en ny station för resandeutbyte i Väröbacka med två sidoplattformar vid huvudspår och en plattformsförbindelse, härefter benämnt **Åtgärden**. Parterna är överens om att påbörja planläggningsprocessen för **Åtgärden**.

Parterna är sedan tidigare överens om att påbörja planeringen av en station i Väröbacka och har inlett diskussioner i syfte att genomföra en station för resandeutbyte i Väröbacka, se §8 ”Tilläggsavtal till genomförande- och finansieringsavtal avseende Varberg gällande finansiering och samverkan – Varbergstunneln, Väst kustbanan, Varberg-Hamra, TRV 2017/1184”.

Avsikten är att träffa avtal om medfinansiering enligt de huvudprinciper som framgår i denna avsiktsförklaring. Avsikten är att genomförandet av **Åtgärden** ska ske i nära samverkan mellan parterna med 100 % medfinansiering från Varbergs kommun.

Intentionen är att den nya stationen ska kunna tas i bruk och trafikeras snarast efter att dubbelspår Varberg, Västlänken, och förbigångsspår Lekarekulle färdigställts.

Beskrivning av åtgärd och finansiärens nytta och motivering till finansiering

Väröbacka ligger på Väst kustbanan (bandel 627) mellan Kungsbacka – Varberg – [Halmstad]. Bandelen ingår i EU:s TEN-T nät, är dubbelspårig och har idag en största tillåten hastighet av 200 km/tim. Kommunens ambition är att etablera en järnvägsstation i Väröbacka som är ett mindre samhälle i norra delen av kommunen. Kommunen vill utveckla Väröbacka till en större serviceort som förväntas kunna dra nytta av pendlingsmöjligheterna längs Väst kustbanan som skulle skapas av en station för resandeutbyte i samhället och de omkringliggande orterna i norra delen av kommunen.

En ny station bedöms kunna medföra lokal nytta genom att göra norra delen av Varbergs kommun mer attraktivt och öka möjligheterna för exploatering. En ny station i Värö och utvecklingen av bostäder i norra delen av Varbergs kommun medför även regional nytta för Göteborgs arbetsmarknadsregion. Stationen möjliggör hållbar pendling till flera viktiga målpunkter i Göteborgsområdet. Stationens närhet till stora arbetsgivare som Södras anläggning i Värö och Ringhals kärnkraftverk erbjuder också nya möjligheter för hållbar arbetspendling till befintliga arbetsplatser på Väröhalvön.

En förutsättning för att en station i Värö ska kunna öppnas är att Västlänken är i drift och att förbigångsspår etableras i Lekarekulle. Den typ av tågsystem som planeras göra uppehåll vid ny station i Värö finns beskrivet i Trafikförsörjningsprogram 2021-25, fastställt 201209. Tågsystemet benämns som Regiontåg (kallat Hallandståg) där tågen planeras utgå från Varberg mot Göteborg och trafikera via Västlänken.

Dokumentdatum
2021-02-12

Enligt trafikförsörjningsprogrammet ligger en ny station i Väröbacka närmast i tid av nya stationslägen utmed Väst kustbanan. Etableringen får dock inte äventyra robustheten i befintligt system och spårkapacitet mellan norra Halland och Göteborg måste säkerställas. Anläggningen ska inte heller omöjliggöra en framtida hastighetshöjning till 250km/tim på Väst kustbanan förbi Väröbacka.

Inom ÅVS Varberg-Göteborg har Varbergs kommun och Trafikverket utrett lokalisering och utformning av **Åtgärden**. Under 2018 utförde Trafikverket även en funktionsutredning som 2020 kompletterades med en fördjupad utredning kring det södra läget vid vägbro 850 i Väröbacka. Den fördjupade utredningen utgick från de fyra utredningsalternativ som studerats av Varbergs Kommun i det inledande arbetet med "FÖP Norra Kusten", nu finns två möjliga lokaliseringar kvar att välja emellan, se figur nedan.

Under år 2021 förväntas Kommunen besluta om stationens läge och utformning. Trafikverket ska därefter, på uppdrag av Kommunen, fortsätta planläggningsprocessen kring **Åtgärden**.

Figur 1: Bilden visar ett norra stationsläge (UA1) strax norr om vägbro 848 i Väröbacka samt ett södra stationsläge (UA3) vid/strax söder om vägbro 850.

En station är inte enbart en järnvägsteknisk funktion (järnvägens kärnfunktion) utan har flera nyttor. Varbergs kommun ansvarar för att genomföra utredningar rörande Noden/Bytespunkten samt Bytespunktens Omland (se Trafikverkets roll vid planering och utveckling av stationer, TRV 2017:069). Tillgång till mark och planarbete liksom placeringen av olika järnvägsbyggnader behöver därför anpassas efter dessa förutsättningar.

Tidigare studier och utredningar avseende detta objekt är

PM efter fördjupad utredning: Väröbacka – Ny station för resandeutbyte, TRV 2020/86077, 2020-12-08.

Åtgärdsvalsstudie Varberg-Göteborg, TRV 2020/86077.

Funktionsutredning - Värö station - ny station för resandeutbyte, bandel 627 Region Halland, Varbergs kommun, TRV 2018/70013, 2018-10-05.

Översiktsplan för Varbergs kommun, Fördjupning Norra kusten, KS 2013-0260-228, 2017-02-14.

Avsiktsförklaring – förberedelser för en tågstation och utveckling av ett stationssamhälle i Väröbacka, mellan Regionen och Kommunen, KS 2017-03-17, RS 2017-05-03.

Dokumentdatum
2021-02-12

Ny station Väst kustbanan Väröbacka, 2015-02-02.

§4 Tidigare avsiktsförklaring eller avtal avseende medfinansiering och samverkan för åtgärden

Parterna har tidigare träffat följande avseende **Åtgärden**:

Tilläggsavtal till genomförande- och finansieringsavtal avseende Varberg gällande finansiering och samverkan – Varbergstunneln, Väst kustbanan, Varberg-Hamra, TRV 2017/1184 från 2017.

Medfinansieringsavtal – avseende FU, ny station i Värö, bandel 627, Väst kustbanan, Varbergs kommun, TRV 2020/18914.

§5 Beskrivning av åtgärder, kostnader och finansiering

Avsiktsförklaringen avser planlägningsprocessen, projektering och genomförande av en ny station för resandeutbyte i Värö med två sidoplattformar vid huvudspår och en plattformsförbindelse till en uppskattad total kostnad av 80-150 MSEK beroende på läge och utformning.

Avsiktsförklaringen omfattar följande åtgärder:

Åtgärder i den statliga infrastrukturen

Åtgärd 1: Framtagande av AKJ, signalutredning och avstegsansökan.

Åtgärd 2: Framtagande av järnvägsplan och systemhandling.

Åtgärd 3: Framtagande av bygghandling.

Åtgärd 4: Byggnation av **Åtgärden**.

Åtgärder i den kommunala infrastrukturen

I anslutning till järnvägsstationen planerar Kommunen ett anläggande av parkering, bussangöring och cykelparkering m.m. som utgör åtgärder utanför den statliga anläggningen.

Finansiering

De totala kostnaderna, inkl. kostnader för projektledning och projektering, för åtgärderna i den statliga infrastrukturen är för närvarande, beroende på beslutat läge och utformning, uppskattade till 80-150 miljoner kronor i prisnivå (2020-10).

Åtgärden har initierats av Kommunen. Kommunen ska således finansiera 100 % av kostnaderna för **Åtgärden**.

Innan planlägningsprocessen fortskrider ska detaljreglering och bindande utfästelser fastläggas i ett eller flera medfinansieringsavtal. Fördelningen av kostnader för ägande respektive drift och underhåll i förvaltningsskedet ingår inte i ovan angivna totala kostnader och kommer att regleras i kommande medfinansieringsavtal. Inriktningen är att respektive part svarar för framtida kostnader för drift och underhåll inom sitt respektive ansvarsområde.

Grundutförande och Tillägg

Åtgärden utgör **Tillägg** till statlig anläggning då den är initierad av Kommunen och ska finansieras till 100 % av Kommunen.

Kostnadsförändringar och prisnivåomräkning

Då **Åtgärden** är föranledd av ett kommunalt önskemål ska Kommunen finansiera 100 % av kostnaderna för **Åtgärden** det vill säga även stå för eventuella kostnadsförändringar och prisnivåomräkningar enligt investeringsindex för järnväg.

Dokumentdatum
2021-02-12

§6 Principer för fördelning av ansvar

Parterna ska verka för att parternas ansvar ska fördelas enligt nedan även om ansvarsfördelningen kommer att fastslås först i kommande medfinansieringsavtal.

Trafikverkets ansvar

1. Trafikverket ska utföra eller låta utföra åtgärderna inom det statliga åtagandet.
2. Trafikverket ansvarar för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iakttas vid genomförande av det som Trafikverket ansvarar för.
3. Trafikverket ansvarar för att Kommunens kontaktperson kallas till erforderliga möten samt att hålla Kommunen och Regionen informerad om hur Trafikverkets åtaganden fortskrider.

Kommunens ansvar

1. Kommunen ska utföra eller låta utföra de åtgärder som inte ingår i det statliga åtagandet.
2. Kommunen ansvarar för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iakttas vid genomförandet av åtgärderna som Kommunen ansvarar för.
3. Kommunen ansvarar för att utse en kontaktperson som följer arbetet med **Åtgärden** samt är behjälplig med eventuellt erforderligt material som kan vara till hjälp under det kommande arbetet med **Åtgärden**.
4. Kommunen ansvarar för att hålla Trafikverket och Regionen informerade om hur Kommunens åtagande fortskrider.

Regionens ansvar

1. Regionen ansvarar för att planera och samordna utifrån den regionala samplaneringsmodellen.
2. Regionen ansvarar för trafikeringen med bussar och regiontåg (Hallandståg).
3. Regionen ansvarar för att hålla Trafikverket och Kommunen informerade om hur Regionens åtagande fortskrider.

Inriktningen är att respektive part svarar för samordning inom sitt respektive ansvarsområde.

Parterna ska verka för att ägandet och ansvaret för drift och underhåll i förvaltningsskedet avtalas i enlighet med TDOK 2015:0085 "Ägarskap, förvaltningsansvar och fördelning av kostnader inom Trafikverkets ansvar på stationer".

§7 Principen för parternas samarbete och framtagande av medfinansiering och samverkansavtal

Planering och genomförande ska ske i nära samverkan mellan parterna.

Trafikverket och Kommunen ska ta fram medfinansieringsavtal för **Åtgärden** under förutsättning att det då bedöms aktuellt samt att dess genomförande ska ske med medfinansiering.

§8 Förutsättningar för avsiktsförklaringens giltighet

Denna avsiktsförklaring ska inte anses utgöra ett legalt bindande avtal och parts underlåtelse att fullgöra vad som i övrigt stadgas häri ska inte medföra någon skadeståndsskyldighet.

Om Trafikverket och Kommunen inte träffat avtal om medfinansiering för kommande skede senast 2022-03-31 är inte denna avsiktsförklaring längre gällande.

Vidare upphör denna avsiktsförklaring att gälla om:

AVTAL

6 (6)

Dokumentdatum
2021-02-12

1. regeringen inte godkänner **Åtgärden** och finansieringen (*gäller namngivna investeringar i nationell plan*).
2. Kommunens beslutande organ inte har godkänt och undertecknat avsiktsförklaringen senast 2021-03-31.
3. Regionens beslutande organ inte har godkänt och undertecknat avsiktsförklaringen senast 2021-03-31.

Vidare är parterna medvetna om att ett genomförande av åtgärderna i denna avsiktsförklaring är beroende av flera myndighetstillstånd och andra beslut bland annat i frågor beträffande åtgärdsplaner, detaljplaner, väg- och järnvägsplaner m.m. Parterna är således införstådda med att ändringar i överenskommelsen, liksom ytterligare överläggningar, angående innehållet i densamma därför kan bli nödvändiga.

Eventuella ändringar i och tillägg till denna avsiktsförklaring gäller endast om de är skriftliga och undertecknade av samtliga parter.

Avsiktsförklaringen har upprättats i tre (3) likalydande exemplar av vilka parterna tagit varsitt.

Ort och datum

Ort och datum

Jörgen Einarsson
Regional direktör
Trafikverket Region Väst

Ann-Charlotte Olsson Stenkil
Ordförande Kommunstyrelsen
Varbergs kommun

Ort och datum

Mikaela Waltersson
Regionstyrelsens ordförande
Region Halland